

Malé čistiarne odpadových vôd (MČOV) určené na odvádzanie splaškových odpadových vôd z domácností.

Stavba MČOV je vodnou stavbou podľa § 52 ods.1 písm.e) zákona č.364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon). Na realizáciu ČOV je potrebné povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy – Obvodného úradu životného prostredia, podľa § 26 vodného zákona. K vydaniu vodoprávneho povolenia je potrebné na ČOV mimo iných podkladov územné rozhodnutie vydané príslušným stavebným úradom (obcou, mestom). Na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd je potrebné povolenie na osobitné užívanie vôd podľa § 21 zákona o vodách, ktoré je časovo obmedzené a ktoré k prevádzkovaniu ČOV vyžaduje mimo riadnej a pravidelnej údržby aj pravidelné odbery vzoriek odpadových vôd a ich vyhodnocovanie akreditovaným laboratóriom.

Základnou úlohou pre orgán štátnej vodnej správy je posúdiť, do akej oblasti sa MČOV umiestňuje, či je definovaná ako aglomerácia a potom sa na MČOV kladú vyššie nároky a obmedzenia, ako na MČOV, ktorá je situovaná mimo aglomeráciu, napr. odľahlé časti obcí, malé usadlosti, lazy, osady, celoročne využívané samostatne stojace objekty. Povinnosť vybudovať verejnú kanalizáciu platí pre každú aglomeráciu s veľkosťou zdroja od 2000 EO (ekvivalentný obyvateľ).

Orgán štátnej vodnej správy pri vydávaní vyjadrení, stanovísk a povolení vychádza pri posúdení do akej oblasti sa M ČOV umiestňuje. Za iný vhodný spôsob odvádzania splaškových odpadových vôd z domácností sa považuje aj likvidácia cez M ČOV, ak je umiestnená v území, kde nevzniká povinnosť vybudovať verejnú kanalizáciu. M ČOV sa môžu aplikovať aj v objektoch a zariadeniach, ktoré vyprodukujú výlučne splaškové odpadové vody do 50 EO.

MČOV sú schopnosťou čistenia určené na čistenie a vypúšťanie splaškových odpadových vôd z domácností. Nie sú určené na odvádzanie komunálnych odpadových vôd vznikajúcich v sídelných útvaroch, ktoré sú tvorené zmesou odpadových vôd, ani na odvádzanie priemyselných odpadových vôd.

Dôležitý je výber MČOV s ohľadom na miestne podmienky a na riešenie, či vyčistené splaškové odpadové vody budú vypúšťané do povrchových vôd, alebo nepriamym vypúšťaním do podzemných vôd. Pri vypúšťaní vyčistenej odpadovej vody do povrchových vôd sa vyžaduje, aby boli vypúšťané do zodpovedajúceho recipientu. **Vyčistené odpadové vody nemožno vypúšťať do hydromelioračného kanála, cestnej priekopy, verejnej dažďovej kanalizácie.**

OÚ OSŽP, ako príslušný orgán štátnej vodnej správy vydáva vyjadrenie podľa § 28 zákona o vodách k projektovej dokumentácii stavby MČOV. Projektová dokumentácia musí byť vypracovaná odborne spôsobilou osobou pre vodohospodárske stavby. Už pri vydaní vyjadrenia, ktoré je záväzným stanoviskom pre účely územného konania, posudzuje príslušný orgán štátnej vodnej správy :

- či MČOV je situovaná v lokalite, v ktorej je podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie navrhované vybudovanie verejnej kanalizácie, alebo nie
- či je MČOV situovaná v aglomerácii, kde doteraz nie je vybudovaná stoková sieť, alebo táto stoková sieť nie je ukončená (vtedy bude MČOV stavbou dočasného charakteru)
- či MČOV je situovaná v lokalite, kde nie je opodstatnené vybudovať verejnú kanalizáciu z ekonomického dôvodu (odľahlé časti obce od sústredenej zástavby, lazy, osady, celoročne využívané samostatne stojace budovy alebo rekreačné objekty), alebo sa nedosiahne výrazné zlepšenie životného prostredia

- či vyčistené splaškové odpadové vody z MČOV sú zaústené do zodpovedajúceho recipientu s dostatočnou vodnatosťou a celoročným prietokom, či výustný objekt do vodného toku nie je v rozpore s požiadavkami správcu toku na jeho údržbu, prípadne preukázať iný vhodný spôsob využívania alebo likvidácie tejto vody
- či vyčistené splaškové odpadové vody z MČOV budú vypúšťané nepriamym vypúšťaním do podzemných vôd priesakom cez pôdu alebo pôdne podložie (podkladom je predchádzajúce zisťovanie – záverečná správa hydrogeologického posudku)
- či MČOV je situovaná v chránenom území, z vodohospodárskeho hľadiska ide o chránené záujmy vyplývajúce z ochranného pásma vodárenského zdroja, chránenej vodohospodárskej oblasti, či zasahuje do inundačného územia, do pásma ochrany vodnej stavby, napr. ovplyvňuje odber pitnej vody domovými studňami
- problémy počas prevádzkovania (umiestnenie MČOV so zabezpečením prístupu k priestoru počas prevádzky, výmena opotrebovaných súčastí, odber kalu, zápach, hluk, doplnenie aktivačného kalu, zimné premŕzanie rozvodu vzduchu – vyžadujú sa vhodné typy v prípade nerovnomerného zaťaženia a príležitostného užívania chát, chalúp a pod.)
- spôsob nakladania s vyčistenou vodou (mimovegetačné obdobie, zavlažovanie, úžitková voda), spôsob nakladania s kalom

Orgán štátnej vodnej správy vyhodnocuje ČOV z hľadiska stavebnotechnického a z hľadiska povolenia na osobitné užívanie vôd. **Vypúšťanie prečistených splaškových odpadových vôd z ČOV je:**

- **do povrchových vôd** – vhodný recipient s celoročným prietokom, kde aj po vypúšťaní bude zabezpečený dobrý stav vodného útvaru
- **do podzemných vôd** – nepriamym vypúšťaním na základe predchádzajúceho zisťovania. Zisťovanie môže vykonať len oprávnená osoba a výsledkom posudku sa musí preukázať, že voda v útvare podzemnej vody je označená ako trvale nevhodná na používanie. Predchádzajúce zisťovanie sa nevyžaduje na vydanie povolenia na vypúšťanie splaškových odpadových vôd z osamotených obydľí, ak sa nachádzajú mimo ochranných pásiem vodárenských zdrojov

Pri povoľovaní vypúšťania vyčistených splaškových odpadových vôd do podzemných vôd je potrebné doložiť hydrogeologický posudok, vypracovaný oprávnenou osobou. Musí byť v ňom uvedené, či voda v podzemnom útvare je ako trvalo nevhodná na používanie. Náklady spojené s hydrogeologickým posudkom si hradí stavebník.

Orgán štátnej vodnej správy, ak stavba ČOV bude opodstatnená a splní všetky náležitosti, určí stavebníkovi v povolení početnosť odberu vzoriek a kvalitu vypúšťaných odpadových vôd v stanovených ukazovateľoch (podľa NV č.269/2010 Z.z.).

Rovnako bude v požiadavkách na prevádzkovanie požadovať používanie ekologicky rozložiteľných čistiacich prostriedkov, najmä pracích prostriedkov, vylúčenie liečív, vylúčenie prítomnosti obzvlášť škodlivých látok (minerálne oleje, syntetické farby, riedidlá). Tieto obsahujú významný podiel nerozložiteľných alebo toxických látok až na úrovni priemyselných odpadových vôd, ktorý nie je MČOV schopná rozložiť v odpadovej vode.

Každá ČOV sa posudzuje samostatne. V prípade záujmu vybudovania MČOV, doporučujeme stavebníkovi obrátiť sa na Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy, ktorý je špeciálnym stavebným úradom na ich povoľovanie.